

Nr 203.

Ankom till riksdagens kansli den 12 juni 1946 kl. 10 fm.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda förslag om anslag för budgetåret 1946/47 till oförutsedda utgifter.

(4:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1946, föreslagit riksdagen att till Oförutsedda utgifter för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor.

För bestridande av oförutsedda utgifter har under en följd av år varit å riksstaterna uppfört förslagsanslag av 1 000 000 kronor, att under vissa angivna villkor stå till Kungl. Maj:ts förfogande för bestridande av utgifter av så brådskande art, att frågan ej hinner underställas riksdagen.

Enligt en i statsrådsprotokollet intagen specifikation ha under år 1945 utgifter till ett sammanlagt belopp av 2 372 838 kronor 44 öre anvisats att utgå från anslag till oförutsedda utgifter.

Departementschefen har anfört följande.

Under senare år har tillkomsten av särskilda tilläggsstater medfört ändrade former för medelsanvisningen till vissa oförutsedda utgifter under tid då riksdagen sammanträtt. Anslaget till oförutsedda utgifter har under sådan tid endast tagits i anspråk för utgifter av den art, varmed anslaget under normala förhållanden belastats, medan för andra utgifter, som hade kunnat bestridas därifrån, i stället äskats särskilda anslag hos riksdagen. Under tid då riksdag varit samlad men icke sammanträtt har anslaget däremot enligt av riksdagen godkänd praxis anlåtats i full utsträckning.

För budgetåret 1946/47 torde anslaget till oförutsedda utgifter kunna bestämmas till 1 miljon kronor. Beträffande dispositionen av anslaget synas de för innevarande budgetår stadgade villkoren böra gälla.

Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag i proposition nr 183 medgav 1944 års riksdag (skrivelse nr 329), att från anslaget till oförutsedda utgifter finge, på sätt i det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet föreslagits, tills vidare under budgetåren 1943/44 och 1944/45 utgå ersättning för förlust av eller skada å egendom utom landet till personer, vilka i rikets tjänst vore där bosatta, ävensom till deras familj och personliga tjänare. Samma bemyndigande har av riksdagen lämnats för innevarande budgetår (prop. nr 39, skrivelse nr 96).

Hittills ha med stöd av detta bemyndigande genom särskilda beslut på utrikes-, försvars- och kommunikationsdepartementens föredragning medgivits ersättningar om sammanlagt cirka 590 000 kronor. De under år 1945 fattade besluten ha i sedvanlig ordning redovisats i samband med förenämnda förteckning över utgifterna under anslaget för året.

Framställningar om ersättningar i ifrågavarande hänseenden kunna i minskad omfattning fortfarande väntas inkomma å sådan tid, att ersättningsfrågan icke hinner avgöras under löpande budgetår. Särskilt torde detta gälla i fråga om personal vid avlägsna beskickningar och konsulat. Med hänsyn härtill synes hemställan böra göras hos riksdagen om förlängt bemyndigande tills vidare under nästa budgetår att på oförändrade villkor från anslaget till oförutsedda utgifter utbetala ersättning för skador av ifrågavarande art.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker, att bemyndigande lämnas Kungl. Maj:t att jämväl under budgetåret 1946/47 taga anslaget till oförutsedda utgifter i anspråk för beredande av ersättning för förlust av eller skada å egendom till i statsrådsprotokollet angivna, utom riket bosatta personer.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag jämväl i övrigt, vilket innebär anvisande av anslaget med 1 000 000 kronor, att disponeras på hittills gällande villkor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *Oförutsedda utgifter* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor, att stå till Kungl. Maj:ts förfogande för bestridande av utgifter, vilka äro av så brådskande art, att frågan ej hinner underställas riksdagen, under villkor:

att utgiften är av den storlek, att vederbörande huvudtitels anslag till extra utgifter med hänsyn till därå förefintlig behållning icke lämpligen kan för ändamålet anlitas,

att utgiften är av beskaffenhet att ej kunna bestridas av andra till Kungl. Maj:ts förfogande stående medel,

att utgiften icke heller avser ändamål, för vilka anslag uppförts å sådan beredskapsstat, varom förmåles i § 63 regeringsformen,

samt att genast vid nästa lagtima riksdags början en särskild specificerad anmälan göres till riksdagen om de utgifter, Kungl. Maj:t under det senaste året anvisat att utgå av anslaget;

b) medgiva, att från anslaget till oförutsedda utgifter må, efter prövning i varje särskilt fall, tills vidare under budgetåret 1946/47 utgå ersättning för förlust av eller skada å egendom utom landet till personer, vilka i rikets tjänst äro där bosatta, ävensom till deras familj och personliga tjänare.

Stockholm den 11 juni 1946.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.